

PARALOG® SÜT PROGRAMLARINDA TOPLAYICI İŞLEMLERİ

Versiyon : 3.6.7.x

İlgili Programlar : Süt Programları

Tarih : 03.04.2009

Doküman Seviyesi (1 – 5) : 3 (Tecrübeli Kullanıcılar)

GİRİŞ

Süt alım ve üretimi yapan özel firmalar ile kooperatif ve birlikler için Derece Yazılım tarafından geliştirilmiş olan **PARALOG®** Süt çözümleri, sektörel gereksinimlerin uzun süre incelenmesi sonucunda uzman bir ekip tarafından yürütülen kapsamlı Ar-Ge çalışmalarının sonucudur.

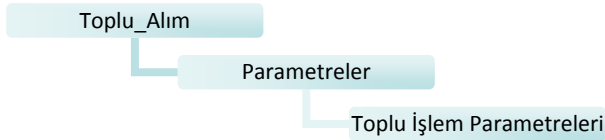
Sektörün önde gelen kurum ve işletmeleri tarafından hâlihazırda etkin biçimde kullanılan **PARALOG®** Süt çözümleriyle ilgili yazılım geliştirme süreci devam etmektedir. Her geçen gün yeni özelliklerin ve kullanıcıların iş yükünü azaltacak pratik kullanım tekniklerinin eklendiği süt programları dinamik olarak büyümekte ve gelişmektedir.

Süt programlarında en önemli takip gerektiren konu süt alımıdır. İşletme tarafından müstahsilden çiğ süt alım işlemi merkezde yapılabildiği gibi aracı rolüne sahip **toplayıcılar** tarafından da gerçekleştirilebilmektedir.

Dokümanda süt alım süreci hakkında da özet bilgi verilmiştir. Süt programlarında **toplayıcı** işlemleri bu yazının konusunu oluşturmaktadır.

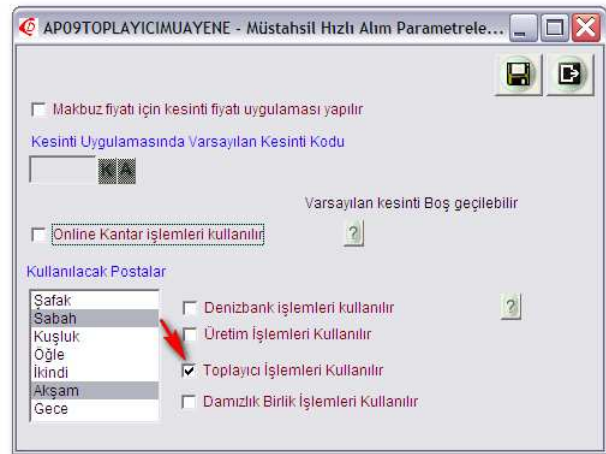
GENEL BİLGİLER

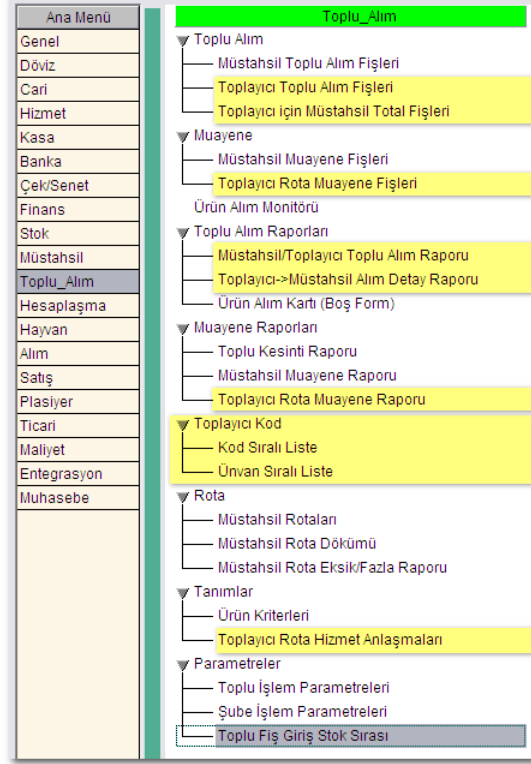
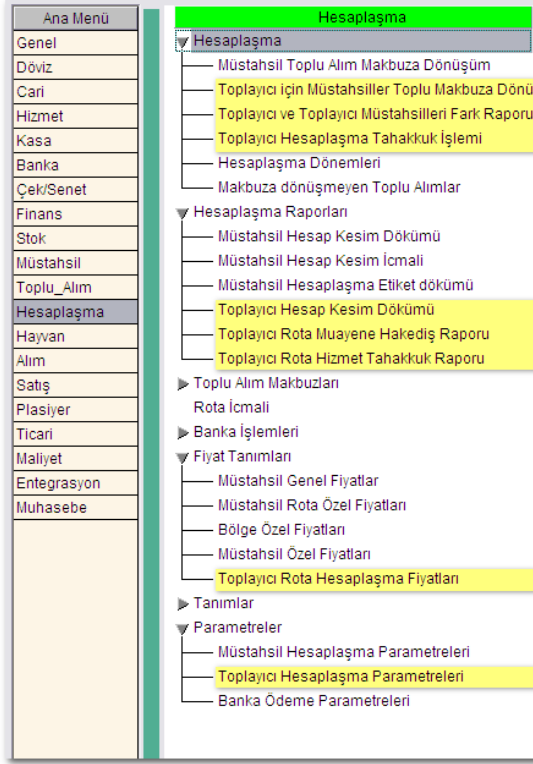
PARALOG® süt programlarında parametrik olan toplayıcı işlemlerinin kullanılabilmesi için aşağıda belirtildiği gibi **Toplu Alım/Parametreler/Toplu İşlem Parametreleri** adımıyla **Toplayıcı İşlemleri Kullanılır** seçimi işaretlenir.

Bu adımın işaretlenmesiyle birlikte programda menü değişiklikleri oluşur.

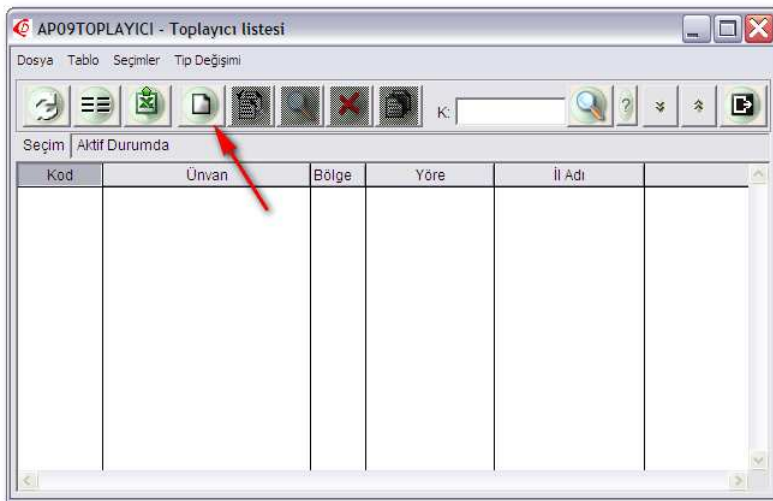
Toplu_Alım menüsüne eklenen yeni komutlar aşağıdaki gibidir.

Sarı renkle vurgulanan menü adımları toplayıcı işlemlerinin işaretlenmesiyle devreye girmiştir.

TOPLAYICI TANIMLAMA İŞLEMİ

Toplayıcı Listesi ekrana geldiğinde yeni kayıt ekleme butonuna veya klavyeden Insert tuşuna basılarak aşağıdaki gibi yeni bir toplayıcı tanımlanır.

Toplayıcıya ait Ünvan, Adres bilgileri, Yöre, İl Bölge vb. bilgiler Adres sekmesinden girilir.

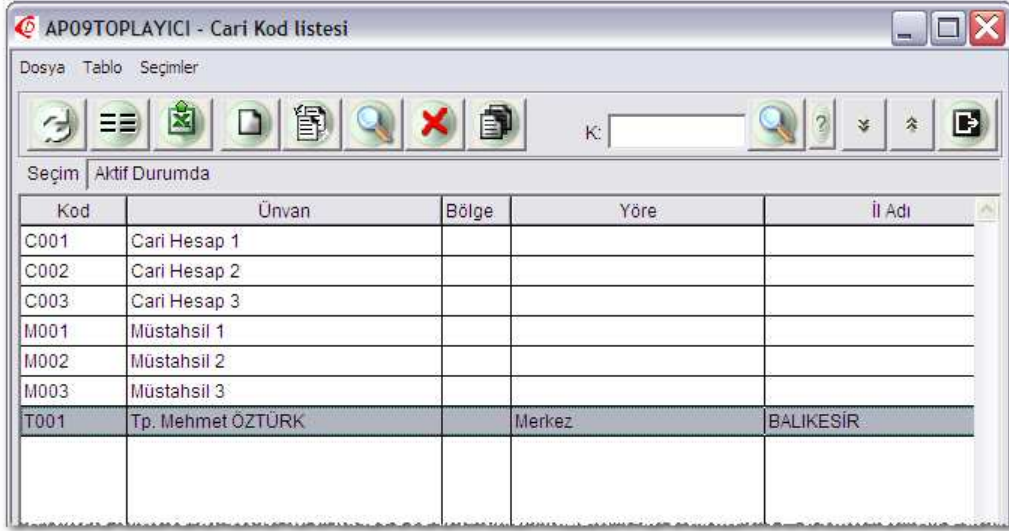
İletişim/Limit sekmesinde Toplayıcıya ait iletişim bilgileri girilir. Burada toplayıcıyla ilgili özel bilgilerin ayrıntılı olarak girilebileceği bir saha da bulunmaktadır.

Diğer sekmesinde ise toplayıcıya ait işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak Hesap Kodu, KDV tipi ve eğer tanımlanmışsa ayrıntı bilgileri girilebilir.

Kayıt işlemi tamamlandığında, tanımlanan toplayıcı listeye eklenmiş olacaktır.

Kod	Ünvan	Bölge	Yöre	İl Adı
T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK		Merkez	BALIKESİR

Toplayıcı, tıpkı müstahsil gibi özel tipte bir cari hesaptır. Toplayıcı aynı zamanda bir cari hesap olduğundan cari kod listesinde de görüntülenir.

The screenshot shows a software window titled 'AP09TOPLAYICI - Cari Kod listesi'. It has a menu bar with 'Dosya', 'Tablo', and 'Seçimler'. Below the menu bar is a toolbar with various icons. A search box labeled 'K:' is visible. The main area contains a table with the following data:

Kod	Ünvan	Bölge	Yöre	İl Adı
C001	Cari Hesap 1			
C002	Cari Hesap 2			
C003	Cari Hesap 3			
M001	Müstahsil 1			
M002	Müstahsil 2			
M003	Müstahsil 3			
T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK		Merkez	BALIKESİR

Cari hesap tanımlama işlemlerinde kullanılan sahalara toplayıcı tanımlarında da geçerlidir. Toplayıcıya ilişkin borç ve alacak ilişkilerinin takibinde klasik finansal takip yöntemleri de kullanılır. (Firma, toplayıcıya mal ve hizmet satabilir; toplayıcıdan mal ve hizmet satın alabilir.)

Toplayıcıyı diğer cari hesaplardan ayıran en önemli özellik, süt alım rotaları ile ilişkilendirilerek süt toplama işlemleri sırasında aktif olarak kullanılabilmesi olmasıdır.

Bununla birlikte, toplayıcı ile yapılan her türlü mal ve hizmet alışverişi, tahsilat ve ödemeler, "**Hesaplaşma**" adı verilen özel bir finansal yöntemle takip edilmektedir. Hesaplaşma, süt alım işlemleri sonucunda hak edişlerin hesaplanmasında kullanılan özel bir yöntemdir.

Normalde müstahsil bazında yapılan hesaplaşma işlemi, toplayıcıların söz konusu olduğu bir sistemde yapı değiştirilerek toplayıcı bazında yapılmakta ve müstahsillere ödenecek bedellerin toplayıcı üzerinden yapılacağı yeni bir düzene geçilmektedir.

Süt alım süreci ayrıntılı olarak incelendiğinde klasik alım ve satış işlemlerinden oldukça farklı bir yapıda olduğu görülür. Toplayıcının rolünü kavrayabilmek amacıyla süt alım sürecinden kısaca söz etmek gerekir.

SÜT ALIM SÜRECİ

Süt üreticisi (yazıda Müstahsil olarak anılacaktır), hayvanlarından sağdığı çiğ sütü teslim edinceye kadar dış etkenlerden mümkün olduğunca koruyarak güğümelerde biriktirir. İçine herhangi bir katkı maddesi ilave etmez. Isıl işlem uygulamaz.

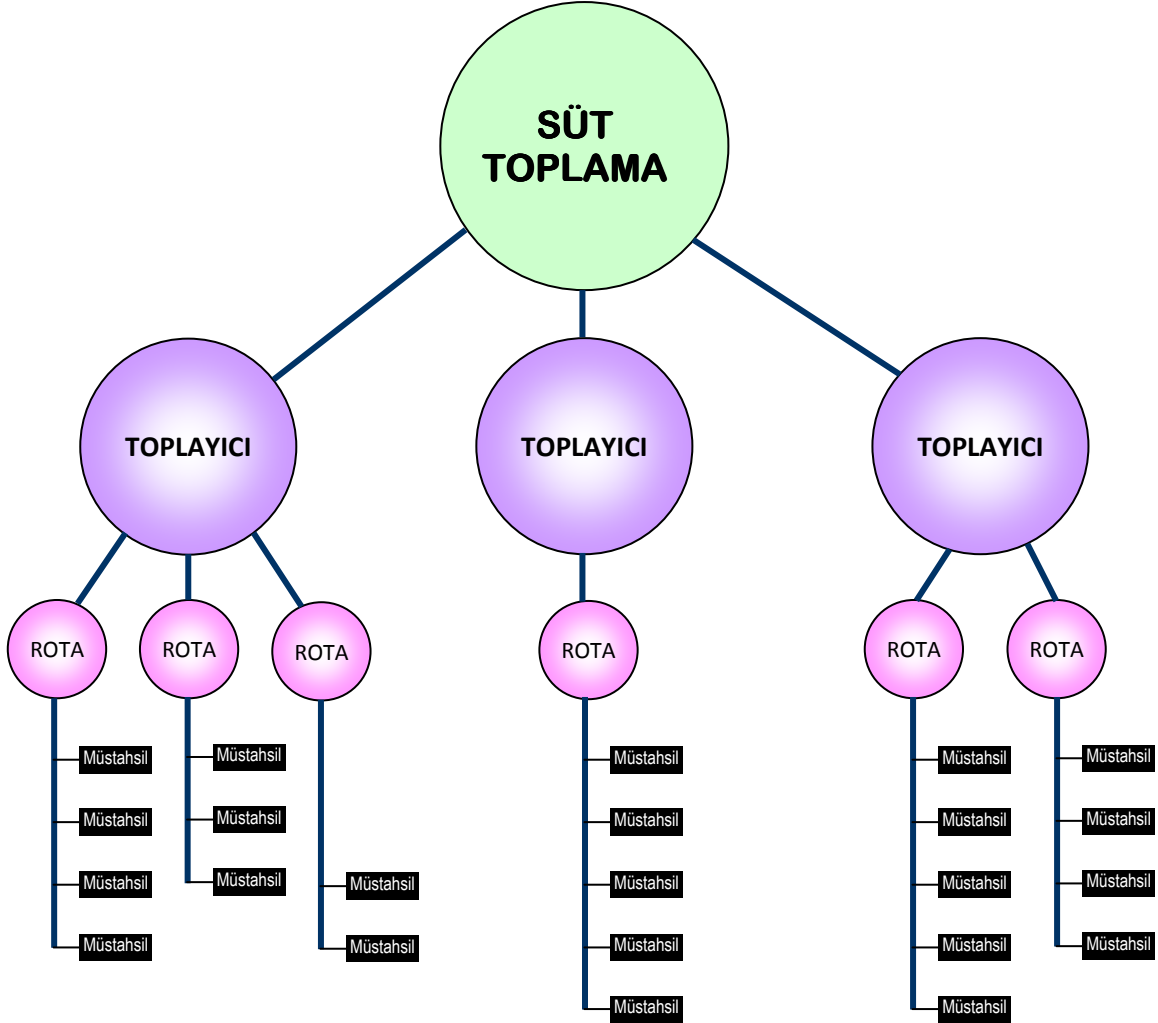
Gün içinde sabah, öğle, akşam gibi çeşitli zamanlarda (posta olarak anılacaktır) yapılan sağımlarda elde edilen sütün bekletilmeden teslim alınması ve fabrikaya ulaştırılarak üretim sürecinde kullanılması gerekmektedir.

Süt alım işlemi sırasında müstahsil ziyaret sırasını belirten listelere (rota) göre gün içinde birkaç defa müstahsil ziyaret edilir ve sağdığı süt tartılarak teslim alınır. Süt teslim alma işlemini yapan kişilere süt toplayıcısı ya da kısaca **TOPLAYICI** adı verilir.

Toplayıcı, rotaya uygun olarak müstahsilleri ziyaret eder ve ellerinde bulunan çiğ sütü teslim alır. Süt toplama aracındaki tanklara aktarılan süt, süratle merkeze ulaştırılır ve üretime alınır.

Zamanında üretime alınmadığı takdirde hızla özelliğini yitirebilen çiğ süt kesinlikle bekletilmez. Bundan dolayı süt toplama işlemi süratle tamamlanması gereken bir işlemdir. Aynı anda çok sayıda toplayıcı tarafından farklı rotalar ziyaret edilerek süt alımı yapılır ve adeta zamanla yarışılarak toplama tanklarındaki çiğ süt merkeze ulaştırılır. Bu yüksek tempoda çalışılırken aynı müstahsili farklı toplayıcıların ziyaret ettiği bir düzen dahi kurulabilmektedir.

Aşağıdaki şema, süt alım modelinde toplayıcıların yerini belirtmektedir.

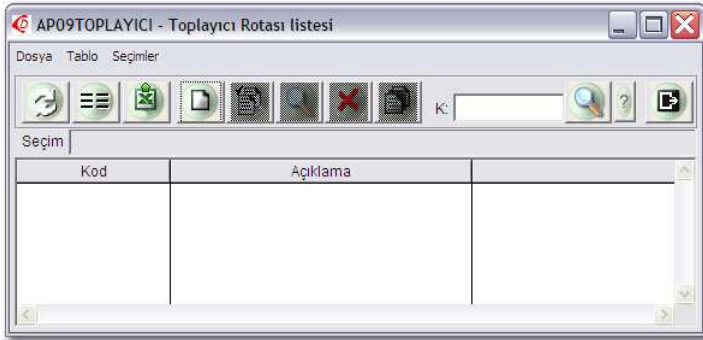
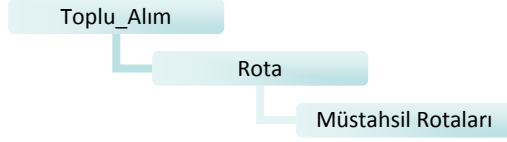
Toplayıcı İşlemlerinde Sıralama

- Toplayıcılar bazında günlük girişler yapılır.
- Dönem sonunda toplayıcının müstahsilleri için total değerler girilir.
- Dönem sonunda Toplayıcı Müstahsilleri için makbuzlar kesilir ve müstahsil cari hesaplarına işlenir.
- Toplayıcı hesaplaşması yapılır ve cari hesaplara işlenir.
- Toplayıcılar için hesap kesim özeti çıkarılır.

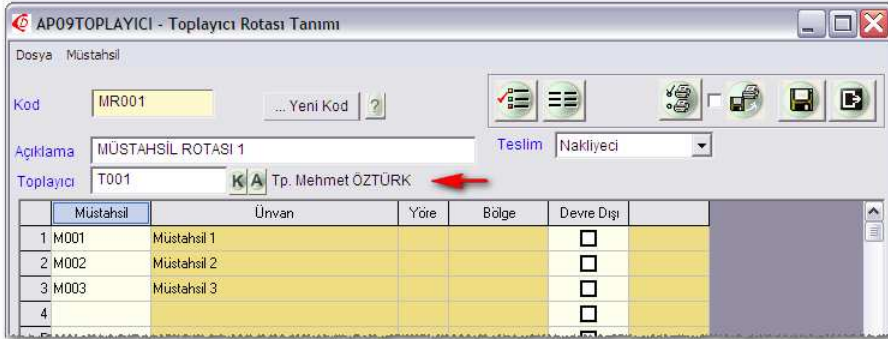
NOT: Yazılımın ilerleyen bölümlerinde bu basamaklar ele alınacaktır. Günlük girişlerin yapılabilmesi için hangi tanımlamaların yapılması gerektiği açıklanarak diğer adımlara geçilecektir.

Rota Tanımlamaları

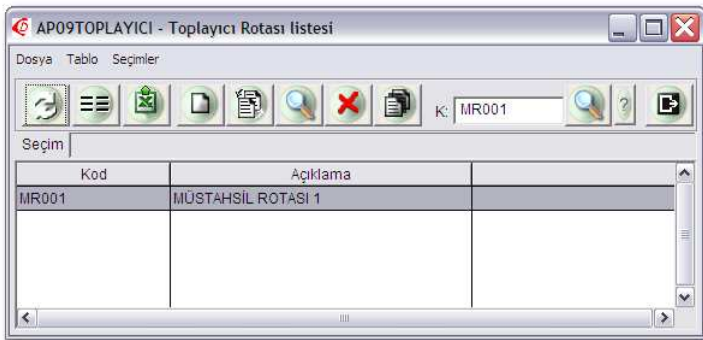
izlenecek yol anlamına gelen rota, toplu süt alım sürecinde, belli bölge ve yörelere göre tespit edilen ve o bölge/yöredeki müstahsilere hangi sıra ile uğranılacağını gösteren bir liste niteliğindedir. Rota tanımlama işlemine dair örnek aşağıda verilmiştir.

Yeni kayıt aşağıdaki gibi eklenir.

Rota için bir isim (yöre, bucak ya da köy adı) verilir. Bu rotada hangi toplayıcının faaliyet göstereceği seçilir. Müstahsiller listeye eklenerek kaydedilir.

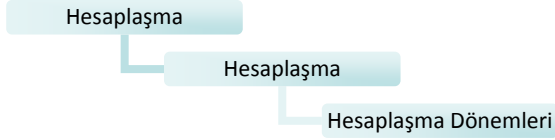
Bir işletmede birden çok rota ve bu rotalarla ilişkilendirilen toplayıcılar bulunabilir. Bazı durumlarda bir toplayıcı birden çok rotaya sahip olabilecektir. Benzer bir şekilde aynı müstahsilin birden çok rotaya yazılabilmesi de mümkündür.

Hesaplaşma Dönemi

Toplu alım işlemleri belli zaman aralıklarına bölünerek yapılır. Zaman aralığı belirtilirken sadece başlangıç ve bitiş tarihleri verilmeyip başlangıç gününün hangi postasından (sabah, öğle, akşam vb.) başlayıp bitiş gününün hangi postasına kadar olduğu da kesin olarak seçilir.

Her döneme bir numara verilir ve alım işlemlerinde bu numaralar takip edilir. (1. dönem, 12. dönem ... gibi)

Hesaplaşma dönemi aşağıdaki gibi tanımlanır.

Kod: 6 Yeni No

Dönem Başı: 16.03.2009 Pazartesi Sabah

Dönem Sonu: 31.03.2009 Salı Akşam

Dönem başı postası 'Sabah' değilse
Hesaplaşmada dönemin ilk günündeki cari hesaplara bakılmaz

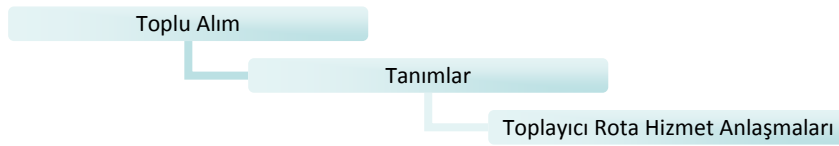
NOT: Hesaplaşma dönemi başlangıç ve bitiş tarihleri ve postaları seçilirken diğer hesaplaşma dönemleriyle çakışmayacak değerler girilmelidir.

Dönem No	Dönem Başı	Posta Başı	Dönem Sonu	Posta Sonu
6	16.03.2009	Sabah	31.03.2009	Akşam

Başlangıç postası Sabah olduğundan hesaplaşma yapılırken 16.03.2009 tarihi sabahı alınan süt miktarları da bu döneme ait olarak kabul edilecektir.

Toplayıcı Rota Hizmet Anlaşmaları

Hizmet anlaşmaları aşağıda belirtildiği gibi tanımlanır.

Rota	Rota Adı	Hizmet Adı	Fiyat	Hesap Tipi
------	----------	------------	-------	------------

Yeni kayıt aşağıdaki gibi eklenir.

AP09TOPLAYICI - Toplayıcı Rota Anlaşması Tanımı

Rota: MR001 K MÜSTAHSİL ROTASI 1

Toplayıcı: (T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK

Hizmet Kodu: HZ001 K A NAKLIYE HİZMETİ

Posta: <Hepsi>

Baş Dönem No: No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009 A

Anlaşma Belirtilen Dönem ve Sonrası için geçerlidir

Fiyat: 2,25000

Hesap Şekli: Sefer başına

Açıklama: Sefer Başına Nakliye Ücreti

Toplu alım işlemleri sırasında toplayıcı tarafından yürütülen ve belli rotalara göre değişebilen çeşitli hizmetler bulunmaktadır. Süt toplama işlemini sağlıklı olarak gerçekleştirmek üzere toplayıcı tarafından soğutma ve nakliye gibi hizmetler sunulabilir.

Söz konusu hizmetlerin ücretlendirilmesi ve süt alım işlemi dışında bu tür hizmetlerden kaynaklanan hak edişlerin hesaplanabilmesi amacıyla rota hizmet anlaşmaları yapılır.

Dönem sonunda, sefer başına ya da miktara göre hizmet anlaşmalarından kaynaklanan hak edişler de bulunur ve toplayıcıya bu hizmet bedelleri ayrıca ödenir.

Toplu Fiş Giriş Stok Sırası

Müstahsilden alım yapılacak olan süt çeşitleri için bir sıralama tespit edilir. Stok kodlarında tanımlanmış olan inek, keçi ve koyun sütü gibi süt çeşitlerinin alım sırası bu bölümde tanımlanmaktadır.

Müstahsilden sütün alım sırasını belirten bu tanımlama yapılmadığı takdirde toplu alım işlemine geçilemeyecektir.

AP09TOPLAYICI - Müstahsil Hızlı Alım Stok Sırası

Bazı süt çeşitleri geçici olarak temin edilemiyorsa devre dışı bırakılabilir.

	Stok	Stok Adı	Devre Dışı	Kademeler	Hayvan Adı
1	INKSUT	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	☐		İNEK
2	KECSUT	ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	☒		KEÇİ
3	KOYSUT	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	☐		KOYUN
4			☐		

Not: Bu bölümde farklı kademe uygulamaları da yapılabilmektedir. Kademeli alım işlemleri farklı bir dokümanda ele alınacaktır.

Toplu Alım/Toplu Alım menüsü altındaki adımlardan yapılacak girişlerde süt cinsleri **Fiş Giriş Stok Sırası**'nda belirtilen sıralamaya göre ekrana gelir.

AP09TOPLAYICI - Rota Müstahsil Total Fişleri Fiş Girişi

Dosya Müşteri

No: 1

Tarih: 25.03.2009 Çarşamba

Rota: MÜSTAHSİL ROTASI 1 (MR001) Posta: Sabah

(T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK

	Müstahsil	Ünvanı	Yöre	Bölge Adı	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	Toplam
Top					244		193	437
1	M001	Müstahsil 1			47		12	59
2	M002	Müstahsil 2			78		75	153
3	M003	Müstahsil 3			119		106	225

Keçi Sütü. Toplu Fiş Giriş Stok Sırası adımı devre dışı bırakıldığından kapalı geliyor

AP09TOPLAYICI - Toplayıcı Toplu Alım Fiş Girişi

Dosya

No: 6

Tarih: 25.03.2009 Çarşamba

Rota: MÜSTAHSİL ROTASI 1 (MR001) Posta: Sabah

	Cari Kod	Ünvanı	Yöre	Bölge Adı	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	Toplam
Top					244,00		193,00	437,00
1	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	Merkez		244,00		193,00	437,00

Keçi Sütü devre dışı bırakıldığından bu sahaya veri girişi yapılamaz.

NOT: Toplu alım işlemleri sırasında belli bir tarihten sonra tekrar Keçi sütü alımı başladığında Toplu Fiş Giriş Stok Sırası adımı devre dışı kutucuğu temizlenir. Bu değişiklik sonrasında Keçi Sütü alımları da işlenebilir duruma gelecektir.

Ürün Kriterleri ve Muayene İşlemleri

Ürün kriterleri sütün kalitesinin tespit edilmesi ve kaliteyi etkileyen faktörlere göre prim/ceza uygulanması amacıyla kullanılır.

Muayene işlemi ise toplayıcı tarafından teslim edilen sütte alınan numunede, ürün kriterlerinde belirlenen testlerin yapılması ve çıkan değerlerin programa fiş olarak girilmesidir.

Ürün Kriterleri aşağıdaki gibi tanımlanabilir.

Ürün kriterleri penceresine yeni bir kayıt aşağıdaki gibi eklenir.

AP09TOPLAYICI - Muayene Kriteri Tanımı

Kod: su

Açıklama: SU

Veri Tipi: Oran

Prim Uygulanır

Prim

Var/Yok Koşulu: Varsa

Oran/Sayı Koşulu: Sınırdan Büyükse

Oran Sınırı %: 0,00 Sayı Sınırı: 0

Hesap Şekli: Miktar * Fiyat

Fiyat Tipi: Sabit Fiyat

Sabit Fiyat: 0,00000 Fiyat Çarpanı %: 0,00

Ceza Uygulanır

Ceza

Var/Yok Koşulu: Varsa

Oran/Sayı Koşulu: Sınırdan Büyükse

Oran Sınırı %: 2,00 Sayı Sınırı: 0

Hesap Şekli: Oran(%) * Miktar * Fiyat

Fiyat Tipi: Asıl Fiyat * Fiyat Çarpanı

Sabit Fiyat: 0,00000 Fiyat Çarpanı %: 5,00

Müstahsilde Kullanılır Toplayıcıda Kullanılır

Bu örnekte Toplayıcıdan alınan süt için muayene yapıldığında eğer sütün içindeki su oranı %2'den yüksekse su oranı kadar ceza uygulanması ve ceza oranının da %5 olması planlanmıştır.

Ürün kriteri Toplayıcıda Kullanılır şeklinde işaretlendiğinde sadece toplayıcıdan alınan süt muayenelerinde kullanılabilceği belirtilmiş olur. Aynı kriter hem müstahsil hem de toplayıcıda kullanılabilir.

Bir ürün kriteri için toplayıcı ve müstahsile farklı prim ya da cezaların uygulanması isteniyorsa, aynı kriter farklı bir kod verilerek ikinci kez tanımlanır. Kriterlerden biri Müstahsil diğeri ise Toplayıcıda kullanılacak şekilde işaretlenerek istenen ayırım sağlanabilir.

Yukarıda tanımlanan ürün kriterleri muayene fiş girişi sırasında kullanıcı tarafından değer girilen sahalara gelecektir.

Toplayıcı Rota Muayene İşlemi

Yapılan muayene işleminin sonucunda tespit edilen değerler fiş olarak aşağıdaki gibi girilir.

Rota	Rota Adı	Toplayıcı	Toplayıcı Adı	Ürün	SU
1	MÜSTAHSİL ROTASI 1	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	ÇİĞ INEK SÜTÜ	0,78
2	MÜSTAHSİL ROTASI 1	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	ÇİĞ KUYUN SÜ...	2,20
3					
4					
5					

25.03.2009 Sabah postasında toplayıcıdan teslim alınan süttten numuneler alınmış ve yapılan muayene sonucunda Çiğ Koyun Sütünde sınırı aşan oranda su tespit edilmiştir. %2.2 olarak ölçülen değer ilgili hücreye girildiğinde **PARALOG®** hücrenin zemin rengini otomatik olarak kırmızıya çevirmiştir.

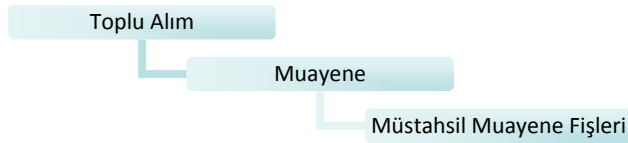
Eğer farklı bir kriter için prim uygulaması tanımlansaydı (Alınan sütteki yağ oranı %3,5'in üzerinde çıkarsa oran farkına göre sütün alım fiyatını %4 yükselt gibi) prim uygulanması söz konusu olan değerler için zemin rengi yeşile çevrilecekti.

NOT: Muayene işlemleri ve ürün kriterleriyle ilgili daha fazla bilgi için Derece Yazılım ftp sitesinde Nasıl Yapılır (<ftp://ftp.derece.com.tr/nasilyapilir>) bölümünde yer alan "Muayene İşlemleri" adındaki doküman incelenebilir.

Müstahsil Muayene İşlemi

Süt alım firmaları sadece toplayıcı tarafından kendilerine teslim edilen sütü muayene etmekle kalmayıp doğrudan müstahsili ziyaret ederek simültane muayene işlemi yapmak isteyebilir. Bu durumda firma adına çalışan muayene görevlisi müstahsili haber vermeksizin ziyaret eder ve o gün teslim edeceği süttten numune alır.

Muayene işleminde sütteki kuru madde oranı, pH, su miktarı, antibiyotik içerip içermediği gibi çeşitli kriterlerin testi yapılır. Yapılan incelemeler sonucunda önceden belirlenmiş muayene kriterlerine uygun olarak prim ya da ceza uygulanır. Burada uygulanacak prim ya da ceza muayenenin yapıldığı hesaplaşma döneminde o müstahsilden alınan süt miktarının tamamına birden uygulanır. Dönem içinde birden çok muayene yapılmış ise bu muayenelerin ortalaması alınır ve buna göre prim ya da ceza belirlenir. Bu konu muayene işlemleri dokümanında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Müstahsil Muayene Fiş Girişi, yukarıda örneği verilen Toplayıcı Rota Muayene Fiş Girişi yöntemiyle benzer şekilde çalışır. Fakat bu ekranda rota yerine doğrudan müstahsil seçilir.

Müstahsil	Ünvan	Yöre	Bölge	Ürün	YAĞ ORANI
1	M002	Müstahsil 2		ÇİĞ INEK SÜTÜ	3,30
2	M003	Müstahsil 3		ÇİĞ KUYUN SÜTÜ	3,15
3	M001	Müstahsil 1		ÇİĞ INEK SÜTÜ	2,75
4	M001	Müstahsil 1		ÇİĞ KUYUN SÜTÜ	3,18
5					
6					
7					

TOPLU ALIM İŞLEMİ

Toplu Alım işlemi müstahsile ve toplayıcıya göre farklı şekillerde yapılmaktadır.

Müstahsilden Toplu Alım

Müstahsilden direkt alım yapılıyorsa **Müstahsil Toplu Alım Fişleri** adımı kullanılır ve buradan günlük olarak her müstahsilden alınan süt miktarları tek tek girilir. Bu yöntemde toplayıcıyla değil doğrudan müstahsille hesaplaşma yapılır.

Bu yazıda toplayıcı açısından süt alım işlemleri ele alınacağından müstahsil toplu alım işlemleri ve buna bağlı hesaplaşma süreci incelenmeyecektir.

Toplayıcıdan Toplu Alım

Toplayıcıdan alınan süt miktarlarının günlük olarak girilmesi amacıyla **Toplayıcı Toplu Alım Fişleri** adımı kullanılır.

Toplayıcının merkeze getirdiği süt tartılarak teslim alınır. Gün ve posta bazında ne kadar süt alımı yapıldığı programa aşağıdaki gibi işlenir.

	Cari Kod	Ünvanı	Yöre	Bölge Adı	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	Toplam
Top					244,00		193,00	437,00
1	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	Merkez		244,00		193,00	437,00

Her gün düzenli olarak rotalardan gelen (Toplayıcı sahasının kapalı olduğuna dikkat ediniz) süt miktarları posta belirtilerek programa işlenir. Bu giriş yönteminde toplayıcı değil, toplayıcının rotası ön plandadır. Aynı toplayıcıya ait birden çok rota var ise her bir rota için ayrıca fiş girişi yapılır.

NOT: Bir toplayıcı birden çok rotaya bakıyor olabilir fakat bir rotaya birden çok toplayıcı ataması yapılamaz.

DIKKAT

Toplayıcıdan alınan sütün günlük olarak **Toplayıcı Toplu Alım Fişleri** adımından giriliyor olması toplayıcıyla işletme arasındaki borç/alacak ilişkisinin takibi için yeterlidir.

Toplayıcı, kendi rotasındaki müstahsillere işletme tarafından makbuz düzenlenmesini talep ediyorsa dönem sonunda, **Toplayıcı için Müstahsil Total Fişleri** adımı kullanılarak hangi müstahsilden ne kadar süt alındığı da ayrıca girilir.

Aşağıda buna ilişkin örnek verilmiştir.

Toplu Alım

Toplu Alım

Toplayıcı için Müstahsil Total Fişleri

AP09TOPLAYICI - Rota Müstahsil Total Fişleri Fiş Girişi

Dosya Müşteri

No: 1 D Nüsha: 1

Tarih: 25.03.2009 Çarşamba

Rota: MÜSTAHSİL ROTASI 1 (MR001) Posta: Sabah

(T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK

Top	Müstahsil	Ürvanı	Yöre	Bölge Adı	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	Toplam
					244		193	437
1	M001	Müstahsil 1			47		12	59
2	M002	Müstahsil 2			78		75	153
3	M003	Müstahsil 3			119		106	225

Keçi Sütü, Toplu Fiş Giriş Stok Sırası adımı devre dışı bırakıldığından kapalı geliyor

Bu adımdan yapılan girişlerde hangi müstahsilden ne kadar süt alımı yapıldığı programa işlenir.

AP09TOPLAYICI - Toplayıcı Toplu Alım Listesi

Dosya Fiş

25.03.2009 Çarşamba Tarih: 25.03.2009 -> Sona

Fiş	Tarih	S...	No	De...	Ko...	Makbuz	Rota	Rota Adı	Posta
1	25.03.2009	Çar	6				MR001	MÜSTAHSİL ROTASI 1	Sabah

Toplayıcı	Ürvanı	Stok	Stok Adı	Miktar	Brm	Makbuz No
1	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	INKSUT	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	244,00	LT
2	T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	KOYSUT	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	193,00	LT

Toplayıcı Toplu Alım Listesi ekranında rota bazında yapılan süt alım işlemleri ve bunlara ilişkin detaylar görülür. Yeni fiş girişi, yanlış girilen fişlerin düzeltilmesi, silinmesi, kontrol edilmiş olan fişleri kilitleyerek değişiklik yapılmasının önlenmesi gibi işlemler bu ekrandan yapılır.

Bu bilgiler daha önce ekran örnekleri verilen ve toplayıcı tarafından elle doldurulmuş **Toplu Alım Kartları(Boş Form)**'na bakılarak programa işlenebilmektedir.

Toplu alım kartları süt alımını yapan firma tarafından boş form olarak toplayıcıya verildiğinden, toplu alım kartlarındaki müstahsil sıralaması ve ürün çeşitleriyle, Müstahsil Total Fişleri ekranındaki sıralama birebir örtüşüyor olacaktır. Geçici olarak devre dışı bırakılan müstahsiller ve süt cinsleri bu ekranda gösterilecek fakat bilgi girişi yapılamayacaktır.

NOT: Sadece Toplayıcı için Müstahsil Total Fişleri adımı kullanılarak giriş yapılması şeklinde bir uygulama yoktur! Buradaki fiş girişinin amacı toplam ödenecek bedeli bulmak değil, müstahsillere makbuz kesilebilmesini sağlamaktır.

Bu adımla girilen süt miktarlarının **Toplayıcı Toplu Alım Fişleri** adımı girilen total değerlerle birebir örtüşüyor olması önemlidir. Ancak bazı koşullarda toplayıcıdan alına miktarla müstahsilden alınan miktar arasında fark olduğu durumlara izin verilebilir. Bu duruma izin vermek ya da izin verilmişse iptal etmek için **Hesaplaşma/Parametreler/Toplayıcı Hesaplaşma Parametreleri** adımıdaki **"Toplayıcı-Müstahsil detayı tutarsız ise hesaplaşma yapma"** seçimi değiştirilir.

FİYAT TESPİTİ

Süt Alım Fiyatının Tespiti

Süt alım fiyatları çeşitli şekillerde belirlenebilir. Stok tanımında belirlenen **Alım Fiyatı** sahası kullanılarak tek fiyat uygulamak yerine farklı koşullara göre ayrıcalıklı fiyat uygulaması da yapılabilir.

Örneğin belli bir bölgeden alınan süt, diğer bölgelere göre daha yüksek kalitede ise (ya da rekabet amacıyla belli bir bölgedeki müstahsilere yüksek fiyattan alım uygulayarak teşvik edilmek isteniyor olabilir) bu durumda o bölgedeki müstahsillerde geçerli olmak üzere genel alım fiyatının üzerinde bir fiyat verilebilir.

Ya da bunun tam tersi olarak nakliye süresi, soğutma için daha yüksek maliyet gerektirmesi vb. nedenlerle süt alım maliyeti diğer yörelere göre daha yüksek olan bir yöre için denge sağlamak amacıyla düşük fiyat uygulanabilir. Yöreye göre ayırım yapılacaksa bu yöredeki müstahsiller için ayrı bir rota tanımlanabilir.

Fiyat belirlenirken;

- Müstahsile
- Müstahsil bölgesine
- Müstahsil Rotasına
- Genel Alım Fiyatına

göre farklı fiyat uygulamaları yapılabilir. Burada listelenenler arasında bir ya da birden çok duruma göre fiyat verilmiş ise **PARALOG®** aşağıdaki sıralamaya uygun olarak fiyat tespit etmeye çalışacak ve bulunduğu ilk fiyatı kullanacaktır.

1. Müstahsil için özel fiyata bak;
 2. Yoksa Müstahsilin bağlı olduğu Bölgeye verilmiş özel fiyata bak;
 3. Yoksa süt verdiği Rota için özel fiyata bak;
 4. Yoksa Genel fiyat tanımına bak.
- Yukarıdakilerden hiçbiri yoksa stok tanımındaki satın alma fiyatını kullan.

Sıralamada birinci maddeden başlanarak tarama yapılır ve bulunan ilk fiyatta durulur. Kalan maddelere bakılmaz.

ÖRNEK

Bir müstahsil için özel fiyat belirtilmemiştir. Programda tanımlanan diğer fiyatlar ise aşağıdaki verildiği gibidir.

Bağlı bulunduğu bölge için fiyat girilmemiş,
Bağlı bulunduğu rota için 0,52 TL/lt,
Genel fiyat 0,56 TL/lt,
Çiğ süt stok tanımında belirlenen alım fiyatı 0,48 TL/lt,

ise bu müstahsilden alınan sütün birim fiyatı **0,52 TL/lt** olacaktır. **PARALOG®** hangi fiyatın daha yüksek veya düşük olduğuyla ilgilenmeyip, fiyat kontrol sırasına göre hareket edecektir. Eğer bu müstahsilin bulunduğu rota için fiyat belirtilmemiş olsaydı süt alım fiyatı 0,56 TL/lt olacaktı.

UYARI

Hiçbir fiyat tanımlanmamışsa hesaplama işlemi ve sonrasındaki adımlar kullanılamaz!

Süt alım işlemlerinde etkin bir fiyat politikası belirlemek isteyen işletmeler için yukarıda verilen kontrol listesindeki son maddeden başlayarak ilk maddeye doğru fiyat girişlerinin yapılması tavsiye edilir. Örneklerde de belirtildiği gibi bazı maddeler boş bırakılabilir.

Toplayıcılar için rota bazında özel fiyat girişi için **Hesaplaşma/Fiyat Tanımları/Toplayıcı Rota Hesaplaşma Fiyatları** adımı kullanılır.

Seçilen rota için farklı süt cinsleri ve farklı postalardaki alımlara göre değişen fiyatlar girilebilir.

Rota	INKSUT-ÇİĞ İNEK SÜTÜ	KECSUT-ÇİĞ KEÇİ SÜTÜ	KOYSUT-ÇİĞ KOYUN SÜTÜ
1 MR001-MÜSTAHSİL ROTASI 1 (Tp. Mehmet ÖZTÜRK)	0,51000		1,08000
2			

Fiyat tanımları menüsü altında diğer tanımlama seçeneklerine ulaşılabilir.

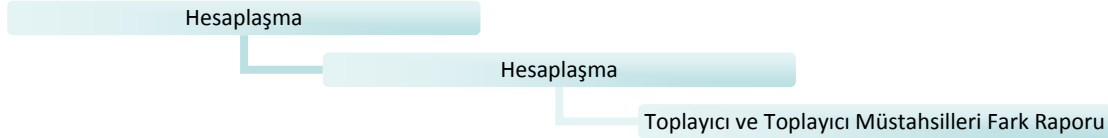
Kademeli Fiyat Uygulaması Hakkında

Farklı alım miktarlarına göre değişen fiyat uygulaması anlamında kullanılan Kademeli Fiyat Uygulaması süt programlarının gelişmiş özelliklerinden biridir. Bu konuda detaylı bilgiler farklı bir dokümanda anlatılacaktır.

MÜSTAHSİL MAKBUZLARI

Miktar Farklarının Tespit Edilmesi

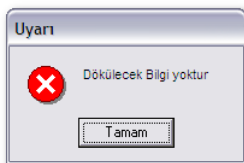
Dönem sonunda toplu olarak girilen fişlere göre hangi müstahsile ne kadar makbuz kesileceği ortaya çıkar. Daha önce de belirtildiği gibi toplayıcıdan alınan süt miktarı ile müstahsiller için girilmiş olan değerler toplamının tutarlı olduğu kontrol edilerek makbuz kesim işlemine başlanmalıdır.

Bu raporda dönem seçimi dışında toplayıcı ve/veya rota seçimi de yapılabilir. Rapor ekrana alındığında eğer fark oluşan durumlar varsa aşağıdaki gibi gösterilir.

Örnek verebilmek için asıl miktarı 119 lt olan ve 25.03.2009 tarihine Müstahsil 3'ten alınan çığ inek sütü miktarı 118 lt yapılmış ve toplayıcıdan alınan süt miktarıyla müstahsilden alındığı belirtilen süt miktarı arasında 1 lt'lik fark oluşturulmuştur.

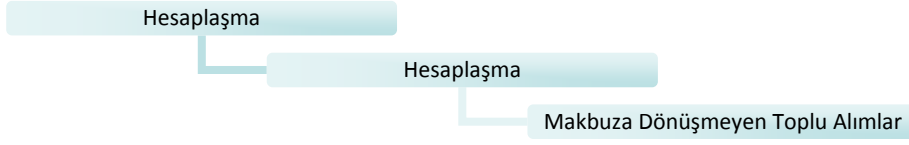
Toplayıcı Kodu	Toplayıcı Adı	İNK SÜTÜ	KEÇİ SÜTÜ	KOYUN SÜTÜ
T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK	1,00	0,00	0,00

Eğer toplamlar birebir tutuyorsa yukarıdaki rapor yerine “Dökülecek Bilgi yoktur” uyarısı gösterilir.

Makbuz Düzenlenmemiş Müstahsillerin Bulunması

Müstahsil ve toplayıcı sayısının çok fazla olduğu işletmelerde makbuz takibi oldukça karmaşık hale gelebilmekte ve bazen uzun süre makbuz kesilmeyen müstahsillere rastlanabilmektedir. Aşağıdaki rapor henüz makbuz kesilmemiş müstahsillerin listesini verir. Burada listelenen müstahsillere makbuz kesildiğinde artık listelenmeyeceklerdir.

Bu rapor çalıştırıldığında ilgili dönem ve rotadaki müstahsillerden henüz makbuz kesilmemiş olanların listesi alınır.

Süt çeşitlerine göre kırımlı alınan bu raporda henüz makbuz kesilmemiş olan müstahsiller listelenir.

Toplayıcı işlemlerinde günlük süt alımları sırasında toplayıcı adına yapılan girişler esas alınmaktadır. Dönem sonu geldiğinde toplayıcı müstahsilleri için fiş girişi yapılır ve burada girilen değerler makbuza dönüşüm işlemi sırasında kullanılır.

Müstahsillere kesilecek olan toplu alım makbuzlarında yazacak olan miktarlar toplayıcı tarafından firmaya iletilmektedir. **PARALOG®** Süt programlarında toplayıcı tarafından el terminaliyle alım işlemi desteklenmektedir. El terminalleriyle alım yapıldığı durumlarda müstahsilden alınan süt miktarları merkeze bilgi olarak iletileceğinden toplayıcı müstahsilleri için ayrıca fiş girişi yapılması gerekmez. Dönem sonunda makbuz basımı yapılacağı zaman el terminallerinden gelen miktarlar kullanılarak hangi müstahsile ne kadar süt için makbuz kesileceği belli olur.

Makbuza dönüşmeyen toplu alımlar adımı belirtilen işlemler, makbuz basımı yapan kullanıcının tüm müstahsiller için makbuz kesip kesmediğinin kontrol edilmesi açısından önemlidir.

TOPLU ALIM MAKBUZLARI

Toplayıcı Müstahsilleri için Makbuz Basımı

Bu adımda serbest olarak müstahsilere makbuz kesim işlemi yapılır. Tek bir makbuz basımı yapmak için kullanılacak bu adımda istenilen rota ve müstahsil için süt alım miktarları ve fiyatı elle girilebilir ve makbuz dökümü alınabilir.

Bu adım kullanıldığında bir rotaya ait olan makbuzların tamamı tek fiş halinde girilebilir. Daha önce girilmiş olan fişler de yine bu bölümden incelenebilir.

AP09TOPLAYICI - Toplu Alım Makbuzu Fiş Girişi

Dosya Müstahsil

No 2 Yer A

Tarih 26.03.2009 Perşembe

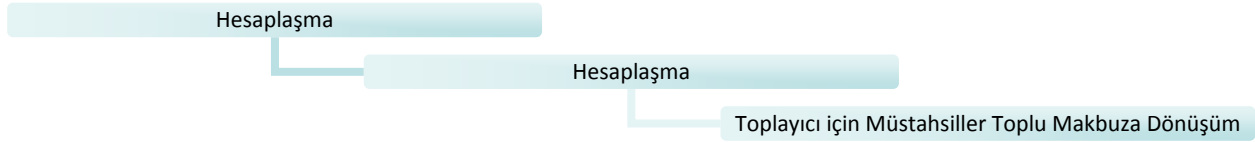
Rota MÜSTAHSİL ROTASI 1 (MIR001) Makbuz Yazdır

Alt Hesap Açılıma

	Ünvan	Yöre	Bölge	Baba Adı	Sr	Makbuz No	Stok	Stok Adı	Miktar	Fiyat	Bedel	Prim	Ceza	Matrah	Stopaj	Bağ-Kur	Barik	Borsa	Mera	TZOB	Yasal Kes.	Sonuç
1	Müstahsil 1					466	INKSUT	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	47,0	0,50000	23,50			23,50	0,24	0,24		0,02	0,02		0,52	22,98
2	Müstahsil 1					466	KOYSUT	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	12,0	1,10000	13,20			13,20	0,13	0,13		0,01	0,01		0,28	12,92
3	Müstahsil 2					467	INKSUT	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	78,0	0,50000	39,00			39,00	0,39	0,39		0,04	0,04		0,86	38,14
4	Müstahsil 2					467	KOYSUT	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	75,0	1,10000	82,50			82,50	0,83	0,83		0,08	0,08		1,82	80,68
5	Müstahsil 3					468	INKSUT	ÇİĞ İNEK SÜTÜ	119,0	0,50000	59,50			59,50	0,60	0,60		0,06	0,06		1,32	58,18
6	Müstahsil 3					468	KOYSUT	ÇİĞ KOYUN SÜTÜ	106,0	1,10000	116,60			116,60	1,17	1,17		0,12	0,12		2,58	114,02

Aynı rotadaki tüm müstahsiller tek bir fiş olarak girilebilmektedir.

Toplayıcı Müstahsilleri için Makbuz Basımı

Müstahsil sayısının çok fazla olduğu durumlarda tek tek makbuz oluşturma işlemi sağlıklı sonuç vermez. Bunun yerine toplayıcı rotalarına göre otomatik olarak makbuz oluşturma ve yazdırma işlemleri yapılır. Bu yöntemle kesilen makbuzlar hem gruplanış açısından hem de rotada belirtilen sıraya göre bastırılmış olmaları bakımından oldukça kullanışlıdır.

Makbuz, tıpkı fatura ve irsaliye gibi seri numarası takip eden bir evraktır. Sürekli form biçimindeki makbuzlara yazdırırken son kalınan son kalınan numaranın takip edilmesi önemlidir. Bazı durumlarda **Son No** sahasının yanındaki butona basarak en son kalınan makbuz numarasını seçmek gerekebilir.

AP09TOPLAYICI - Toplu Alım -> Makbuz Dönüşüm

Son No 465

Makbuz Tarihi 31.03.2009 Salı

Hesaplaşma Dönemi No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009

Matbu Form Toplu Alım Makbuz Genel

Başı Sonu(F5:B->S)

Toplu Fiş No 0 0

Müstahsil Rota K K

Toplayıcı B A K A K A

Matbu Döküm Yapılsın

Döküm Sırası Rota sıralı (Müstahsil uygun ilk Rotaya alınır)

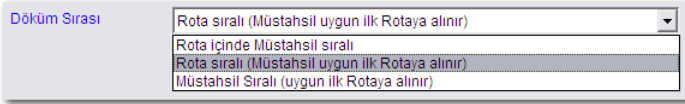

Gerekirse Son kalınan numara değiştirilebilir ya da gerekiyorsa yeni bir seri tanımlanabilir.

Makbuz tarihi, ilgili hesaplaşma dönemindeki tarihlerden biri olmalıdır.

Bu pencerede müstahsil rotası, toplayıcı gibi seçimlere bağlı olarak makbuza dönüşüm işlemleri farklı şekillerde yapılabilir.

Döküm Sırası: Aynı müstahsilin birden çok rotaya yazılmış olması durumunda farklı rotalardan yapılan alımların hangi sıralamaya göre ekrana getirileceğini ya da basılacağını belirtir.

Müstahsil rotaları tek tek seçilerek makbuza dönüştürme işlemi yapılıyorsa aynı müstahsilin farklı rotalarda teslim ettiği süt miktarları dikkate alınmaz. Sadece ilgili rotadaki alım miktarı için makbuza dönüştürme işlemi yapılır.

“Matbuu döküm yapılısın” seçeneği işaretlendiğinde ise dönüşüm işlemi tamamlandığında makbuzların yazdırılacağı anlaşılır. Yazıcıya giden raporlar ekrana alınsın seçeneğinin aktif olduğu durumlarda aşağıda görüldüğü gibi yazıcıya gönderilecek raporlar önce ekranda gösterilir.

```
M001
Müstahsil 1

26.03.2009
466

INKSUT      ÇİĞ İNEK SÜTÜ      47,00 LT      0,50000      23,50
KOYSUT      ÇİĞ KOYUN SÜTÜ    12,00 LT      1,10000      13,20

BRÜT                                               36,70
STOPAJ % 1,0                                     0,37
BAĞ-KUR % 1,0                                    0,37
BORSA KES. % 0,1                                 0,03
MERA KES. % 0,1                                  0,03
SONUÇ                                               35,90

YALNIZOtuzBeşILVEDoksanKRDİR
2 Satır, 59,00 LT
```

NOT: Makbuz formlarının kağıt üzerine nasıl aktarılacağı ile ilgili dizayn değişikliği yapılacaksa Hesaplaşma/Tanımlar/Toplu Alım Makbuzu Matbuu Formları adımı kullanılır.

Bir müstahsile ait makbuzda ilgili dönemde (ve varsa seçilen rotada) teslim ettiği süt miktarına bağlı olarak brüt ve net tutarlar hesaplanarak dökülür. Tüm müstahsillerin peş peşe dökümü yapılırken makbuz numaraları da **PARALOG®** tarafından otomatik olarak artırılır.

```
M002
Müstahsil 2

26.03.2009
467

INXSUT      ÇİĞ İNEK SÜTÜ      78,00  LT      0,50000      39,00
KOXSUT      ÇİĞ KOYUN SÜTÜ    75,00  LT      1,10000      82,50

BRÜT                                               121,50
STOPAJ % 1,0                                       1,22
BAĞ-KUR % 1,0                                       1,22
BORSA KES. % 0,1                                     0,12
MERA KES. % 0,1                                     0,12
SONUÇ                                               118,82

YALNIZYüzOnSekizTLVESeksenİkiKRDİR
2 Satır, 153,00 LT
```

Makbuza Dönüşüm işlemi yapıldıktan sonra döküm alınması zorunlu değildir. Sonradan döküm almak istenirse **Hesaplaşma/Toplu Alım Makbuzları/Toplu Alım Makbuz Fişleri** adımı kullanılır.

NOT: Makbuza Dönüşüm işleminin asıl amacı evrak dökümünden ziyade toplu alım hareketlerini hesaplaşmaya uygun hale getirmektir. Bu dönüşüm yapıldığında muayene kriterlerine göre prim/ceza, müstahsillerle ilgili çeşitli kesintiler ve hizmet anlaşmalarından kaynaklanan hak edişler hesaplanabilir duruma gelecektir.

Dönüştürme işlemleri sonrasında makbuza dönüştürülmeyen toplu alım kalıp kalmadığını kontrol etmek üzere daha önce de açıklandığı gibi **Makbuza Dönüşmeyen Toplu Alımlar** raporu alınır. **"Dökülecek Bilgi Yoktur"** mesajı alındığında tüm alımların dönüştürüldüğü anlaşılır. Bundan sonraki aşama ise hesaplaşma aşamasıdır.

HESAPLAŞMA

Dönem sonunda toplu alım işlemleri tamamlandığında hesaplaşma adı verilen özel bir yöntemle toplayıcı-işletme arasındaki alışveriş sonrasında kalan bakiye tespit edilir. Buna göre toplayıcının cari hesabı otomatik olarak borçlandırılır ya da alacaklandırılır.

Hesaplaşma işlemlerinin ana unsuru süt toplu alım hareketleridir. Toplu olarak alınan sütün brüt bedeli, önceden belirlenen süt alım fiyat politikalarına göre tespit edilir.

Hesaplaşma işleminde, o dönemde toplu olarak alınan süt miktarları, süt muayene işlemlerinden kaynaklanan prim ve cezalar, rota hizmet anlaşmalarına bağlı olarak ödenecek nakliye ve soğutma gibi hizmet bedelleri, müstahsillere uygulanan kesintiler ve toplayıcı ile işletme arasında süt dışındaki ticari alım satış hareketleri de dikkate alınmaktadır.

Toplayıcı açısından hesaplaşma işlemi iki şekilde yapılabilir.

- Toplayıcı için özel fiyat uygulamasına göre hesaplaşma
- Toplayıcı Müstahsilleri hak edişlerine göre hesaplaşma

Her bir toplayıcı için farklı fiyat uygulaması yapmayı planlayan bir süt alım işletmesi, toplayıcılar arasındaki fiyat farklılıklarını **Rota Özel Fiyatları** bölümünden tanımlar. Rota için fiyat belirlendiğinde toplayıcıya, bu rotadan yapılacak süt alımları için diğerlerinden farklı bir fiyat uygulanmış olur.

Diğer yöntem ise bu yazıda FİYAT TESPİTİ bölümünde açıklanan sıraya uygun olarak müstahsilin teslim ettiği sütün bedelinin hesaplanmasını öngörür. Bu yöntemde toplayıcıdan çok müstahsiller bazında verilen fiyatlar ön plana çıkar.

Hesaplaşma Parametresinin Ayarlanması

AP09TOPLAYICI - Toplayıcı Hesaplaşma Parametreleri Tanımlama

Toplayıcı-Müstahsil detayı tutarsız ise hesaplaşma yapma

Toplayıcı hesaplaşmasında özel fiyat ile hakediş hesaplanır

Toplayıcı Hesaplaşma Döküm Stili

Ekstre gibi

Ekstre tipi dökümünde 'Tarih' de gösterilsin

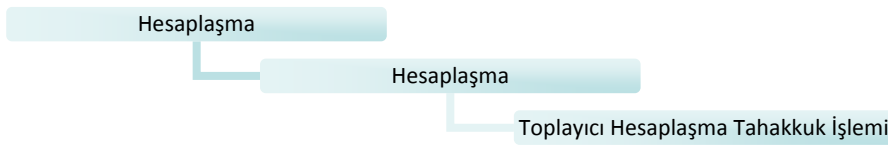
Hesap Kesim raporunda Stok Kodu da gösterilsin

Toplayıcı Kartına Yazılan Bilgiler

- Süt fiyatından doğan hak ediş (Alacak)
- Varsa ek hizmetlere ait hak ediş (Alacak)
- Toplayıcı muayenelerinden doğan prim (Alacak)
- Toplayıcı muayenelerinden doğan ceza (Borç)
- Müstahsil kartlarında oluşan stopaj, Bağ-Kur, mera vs kesintileri (Borç)

Buradaki bilgiler ışığında toplayıcıya ödenecek meblağ bulunur.

Toplayıcı Hesaplaşma Tahakkuk İşlemi (Özel Fiyat ile Hak Ediş)

AP09TOPLAYICI - Toplayıcı Hesaplaşması

Yöntem: Özel Fiyat ile Hakediş

Hesaplaşma Dönemi: No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009

Başı: B, K, A

Sonu(F5:B->S): K, A

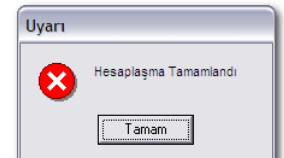
Toplayıcı: B, K, A

Toplayıcı Rotası: K

Dönem seçilir. Toplayıcı ve/veya toplayıcı rotası boş bırakıldığında tüm toplayıcılar ve tüm rotalar için hesaplaşma yapılır.

Toplayıcıya ödenecek tutarların ne olacağı özel fiyat yöntemi ile bulunduğu toplayıcıya ait olan rotaya verilen fiyatlar esas alınır.

Başlat butonuna basılarak hesaplaşma işlemi yaptırılır. İşlem tamamlandığında ekrana "Hesaplaşma Tamamlandı" mesajı gelir.

Toplayıcıya ödenecek bedel hesaplanırken program tarafından şunlara bakılır:

- Alınan süt miktarı (rota bazında özel fiyatla çarpılarak bedel bulunur)
- Toplayıcı muayene fiş girişi yapılmışsa prim ve cezalar
- Müstahsilere uygulanan kesintiler (Birlik, Mera, Bağ-Kur, TZOB vs.)
- Toplayıcı hizmet anlaşmalarından doğan hak edişler (nakliye, soğutma, köy içi hizmetler vs)
- Toplayıcıya dönem içinde ödenen tutarlar (avanslar, krediler)
- Geçmiş dönemlerden gelen vadeli borç ve alacaklar (toplayıcıya yapılan vadeli satışlar)

NOT: Geçmiş dönemlerde toplayıcıya yapılan vadeli veya taksitli satışlardan, vadesi bu hesaplaşma dönemine rastlayanlar da hesaplaşma sırasında dikkate alınır.

Toplayıcının Müstahsillerinden Doğan Hak Edişleri

Toplayıcıya ödenecek bedel tıpkı özel fiyat ile hak ediş yöntemine benzer biçimde hesaplanır. Ancak bu yöntemde toplayıcı rotası için özel fiyatlandırma yoktur. Bundan dolayı sütün bedeli hesaplanırken her bir müstahsilden alınan süt miktarları ve ilgili müstahsile uygulanan fiyat dikkate alınır.

Müstahsillerden dolayı toplayıcıya ödenecek tutarların hesaplaması sırasında hangi fiyatın esas alınacağı ise müstahsilin kendisine, bölgesine, rotasına (toplayıcı rotası değil, müstahsil rotası!) ya da bunların hiçbiri yoksa genel süt alım fiyatına bağlı olarak bulunur.

Özel fiyat ile hak ediş yönteminde belirtilen hesaplama şeklinde geçen diğer maddeler bu yöntem için de geçerlidir. Müstahsilden alınan süte uygulanan muayene sonucu oluşan prim ve cezalar ile toplayıcıya ilgili dönem için ödenecek/kesilecek tutarlar yukarıda açıklandığı gibi hesaplanacaktır.

Müstahsillerden Doğan Hakediş Yöntemi için Parametrenin Ayarlanması

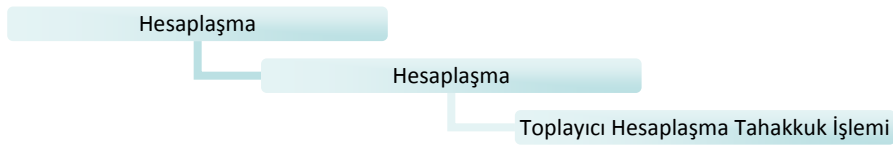
Toplayıcı Müstahsillerine göre hesaplaşma yapılabilmesi için özel fiyat ile hak ediş parametresi kapatılır.

Toplayıcı Kartına Yazılan Bilgiler

- Müstahsil makbuzlarına yazılan süt hak edişleri (Alacak)
- Varsa ek hizmetlere ait hak edişler (Alacak)
- Müstahsil muayenelerinden doğan primler (Alacak)
- Müstahsil muayenelerinden doğan cezalar (Borç)
- Müstahsil kartlarında oluşan stopaj, Bağ-Kur, mera vs kesintileri (Borç)

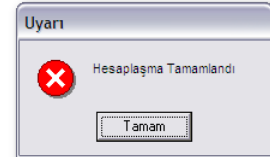
Oluşan bilgiler "**Cari Hizmet**" fişine yazılır.

Toplayıcı Hesaplaşma Tahakkuk İşlemi (Müstahsil Hak Edişlerinden)

Hesaplaşma dönemi bazında yapılan bu işlemde toplayıcı ve/veya toplayıcı rotası da belirtilebilir. Sahalar boş bırakıldığında tüm toplayıcılar ve tüm rotalar için hesaplaşma yapılır.

Başlat butonuna basılarak hesaplaşma işlemi yaptırılır. İşlem tamamlandığında ekrana "Hesaplaşma Tamamlandı" mesajı gelir.

Ana Menü	Hesaplaşma
Genel	▼ Hesaplaşma
Döviz	— Müstahsil Toplu Alım Makbuza Dönüşüm
Cari	— Toplayıcı için Müstahsiller Toplu Makbuza Dönü
Hizmet	— Toplayıcı ve Toplayıcı Müstahsilleri Fark Raporu
Kasa	— Toplayıcı Hesaplaşma Tahakkuk İşlemi
Banka	— Hesaplaşma Dönemleri
Çek/Senet	— Makbuza dönüşmeyen Toplu Alımlar
Finans	► Hesaplaşma Raporları
Stok	► Toplu Alım Makbuzları
Müstahsil	— Rota İcmali
Toplu_Alım	► Banka İşlemleri
Hesaplaşma	▼ Fiyat Tanımları
Hayvan	— Müstahsil Genel Fiyatlar
Alım	— Müstahsil Rota Özel Fiyatları
Satış	— Bölge Özel Fiyatları
Plasiyer	— Müstahsil Özel Fiyatları
Ticari	— Toplayıcı Rota Hesaplaşma Fiyatları

Ana Menü	Hesaplaşma
Genel	▼ Hesaplaşma
Döviz	— Müstahsil Toplu Alım Makbuza Dönüşüm
Cari	— Toplayıcı için Müstahsiller Toplu Makbuza Dönü
Hizmet	— Toplayıcı ve Toplayıcı Müstahsilleri Fark Raporu
Kasa	— Toplayıcı Hesaplaşma Tahakkuk İşlemi
Banka	— Hesaplaşma Dönemleri
Çek/Senet	— Makbuza dönüşmeyen Toplu Alımlar
Finans	► Hesaplaşma Raporları
Stok	► Toplu Alım Makbuzları
Müstahsil	— Rota İcmali
Toplu_Alım	► Banka İşlemleri
Hesaplaşma	▼ Fiyat Tanımları
Hayvan	— Müstahsil Genel Fiyatlar
Alım	— Müstahsil Rota Özel Fiyatları
Satış	— Bölge Özel Fiyatları
Plasiyer	— Müstahsil Özel Fiyatları

Fiyat tanımlamalarında daha önce kullanılabilen **Toplayıcı Rota Hesaplaşma Fiyatları** seçeneği yukarıda belirtilen parametrenin değiştirilmesi nedeniyle **PARALOG®** tarafından kaldırılmış olacaktır. Bu değişikliğe bağlı olarak toplayıcı için özel fiyat belirlenemez! Süt alım bedeli hesaplamasında diğer fiyat tanımları dikkate alınacaktır.

Toplayıcı Hesap Kesim Özeti

Hesaplaşma işlemi sonrasında toplayıcıya ödenecek tutarların gösterildiği bir rapordur.

Toplayıcı hak edişleri raporun sağ bölümünde ALACAKLAR başlığı altında gösterilir.

TOPLAYICI DÖNEM		(T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK Merkez No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009		BORÇLAR		ALACAKLAR			
KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL	KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL
					HAK-INK	Hakediş (ÇİĞ İNEK	244,00	0,50000	122,00
					HAK-KO	Hakediş (ÇİĞ KOY	193,00	1,10000	212,30
					TOPCEZ	Rota Muayene Ce:	0	0,00000	-23,35
					STOPAJ	Müs.Stopaj	0	0,00000	-3,36
					BAGKUR	Müs.Bağkur	0	0,00000	-3,36
					BORSA	Müs.Borsa	0	0,00000	-0,33
					NERA	Müs.Mera	0	0,00000	-0,33
									303,57
					HZ001	NAKLİYE HİZMETİ			2,25
									305,82
					Bakiye	305,82 (Alacaklı)			

Hesaplaşma dönemine rastlayan vadesi gelmiş borçlar, kasa ve banka adımlarından toplayıcıya ödenen avanslar ve diğer ödemeler ile bu dönem içinde toplayıcının satın alıp henüz ödemesini yapmadığı ürün ve hizmetler hesap kesim dökümünün sol bölümünde BORÇLAR başlığı altında gösterilir.

Raporun her iki tarafının kümülatif toplamları arasındaki farka göre toplayıcının Alacaklı mı Borçlu mu olduğu da gösterilir.

Yukarıda verilen **"Toplayıcı Hesap Kesim Özeti"** raporu hesaplaşma dönemi seçilerek alındığından sadece ilgili hesaplaşma dönemi içindeki borç ve alacak tutarları dikkate alınmaktadır. Eğer tarih aralığı verilerek rapor alınacak olursa bu kez belirtilen tarihler arasındaki toplu alım hareketleri ve diğer cari hareketlerin kıyaslanmasıyla elde edilen özet rapor ekrana gelir.

TOPLAYICI DÖNEM		(T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK Merkez No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009		BORÇLAR		ALACAKLAR			
KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL	KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL
YEM	YEM 25 KG	5	17,50000	87,50	HAK-INK	Hakediş (ÇİĞ İNEK	244,00	0,50000	122,00
				87,50	HAK-KO	Hakediş (ÇİĞ KOY	193,00	1,10000	212,30
					TOPCEZ	Rota Muayene Ce:	0	0,00000	-23,35
					STOPAJ	Müs.Stopaj	0	0,00000	-3,36
					BAGKUR	Müs.Bağkur	0	0,00000	-3,36
					BORSA	Müs.Borsa	0	0,00000	-0,33
					NERA	Müs.Mera	0	0,00000	-0,33
									303,57
					HZ001	NAKLİYE HİZMETİ			2,25
									305,82
					Bakiye	41,65 (Alacaklı)			

TOPLAYICI DÖNEM		(T001) Tp. Mehmet ÖZTÜRK Merkez No:6 16/Mart Sabah -> 31/Mart Akşam 2009		BORÇLAR		ALACAKLAR			
KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL	KOD	STOK ADI	MIKTAR	FIYAT	BEDEL
YEM	YEM 25 KG	5	17,50000	87,50	HAK-INK	Hakediş (ÇİĞ İNEK	244,00	0,50000	122,00
				87,50	HAK-KO	Hakediş (ÇİĞ KOY	193,00	1,10000	212,30
					TOPCEZ	Rota Muayene Ce:	0	0,00000	-23,35
					STOPAJ	Müs.Stopaj	0	0,00000	-3,36
					BAGKUR	Müs.Bağkur	0	0,00000	-3,36
					BORSA	Müs.Borsa	0	0,00000	-0,33
					NERA	Müs.Mera	0	0,00000	-0,33
									303,57
					HZ001	NAKLİYE HİZMETİ			2,25
									305,82
					Bakiye	0 (Sıfır)			

Eğer toplayıcıya ilgili dönem için ödeme yapılarak hesap kapatılırsa raporda borç ve alacak toplamları eşitlenmiş olacağından bakiye 0(Sıfır) olarak görülecektir.

Not: Toplayıcı hesap kesim dökümü, ilgili döneme kadar süregelen borç/alacak bakiyesiyle birlikte dönem içi alımlardan doğan alacakların birlikte değerlendirilmesi ve toplayıcıya ödenecek net tutarın bulunması açısından son derece kullanışlı bir rapordur. Geçmiş dönemlerde başlayıp vadesi ilgili döneme rastlayan taksit tutarları da hesap kesim dökümünde gösterilecektir.

HİZMET FİŞLERİ

Toplayıcı hesap kesim özetiyle ekrana gelen borç ve alacak kalemleri, **PARALOG®** tarafından toplayıcının cari hesabına **Hizmet Fişi** olarak işlenir. Aşağıda görüleceği gibi hesaplaşma işlemi sonrasında toplayıcının cari hesabına her bir rota için 2 adet hizmet fişi kaydedilmiştir.

Yapılan hesaplaşma işlemi sırasında toplayıcıdan kesilen veya toplayıcıdan tahsil edilecek olan tutarlar (birlik, stopaj, Bağ-kur, mera vb. kesintiler, cezalar) gelir türünden bir fişe kaydedilir. Gider türündeki ikinci fişte ise toplu süt alımları ve toplayıcı tarafından verilen hizmetlerden oluşan hak edişler (toplayıcıya ödenecek tutarlar) gösterilmektedir.

Tarih	S...	No	De...	Ko...	Muh.Fiş	Gel/Gid	Açıklama
31.03.2009	Sal	13				Gelir	Rota Hesap: MR001
31.03.2009	Sal	14				Gider	Rota Hesap: MR001

Cari Kod	Ürün	Alt Hesap	Alt Hesap Adı	Fiş No	Fiş Tarihi	Vade	Hizmet Kod	Hizmet Adı	Kat.Detay	Brüt Be...	Stopaj	SSDF	KDV	Bedel	Dv. Bedel
1 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-STOPAJ	Müs.Stopaj		3,36				3,36	
2 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-BAGKUR	Müs.Bağkur		3,36				3,36	
3 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-BORSA	Müs.Borsa		0,33				0,33	
4 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-MERA	Müs.Mera		0,33				0,33	
5 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-TOPCEZA	Rota Muayene Cezası		23,35				23,35	
6 M001	Müstahsil 1						HES-MUSTAHSIL	Makbuz Virman		35,90				35,90	
7 M002	Müstahsil 2						HES-MUSTAHSIL	Makbuz Virman		118,82				118,82	
8 M003	Müstahsil 3						HES-MUSTAHSIL	Makbuz Virman		172,20				172,20	

Gelir türündeki fişte müstahsilere ödenecek olan süt bedelleri, kesintiler ve rota muayenelerinden kaynaklanan cezalar görülür.

Tarih	S...	No	De...	Ko...	Muh.Fiş	Gel/Gid	Açıklama
31.03.2009	Sal	13				Gelir	Rota Hesap: MR001
31.03.2009	Sal	14				Gider	Rota Hesap: MR001

Cari Kod	Ürün	Alt Hesap	Alt Hesap Adı	Fiş No	Fiş Tarihi	Vade	Hizmet Kod	Hizmet Adı	Kat.Detay	Brüt Be...	Stopaj	SSDF	KDV	Bedel	Dv. Bedel
1 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-HAK-INKSUT	Hakediş ÇİĞ INEK...		122,00				122,00	
2 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HES-HAK-KOYSUT	Hakediş ÇİĞ KOYU...		212,30				212,30	
3 T001	Tp. Mehmet ÖZTÜRK						HZ001	NAKLİYE HİZMETİ		2,25				2,25	

Gider türündeki fişte ise toplu alımlardan kaynaklanan süt hak edişleri ile hizmet anlaşmalarından doğan hak edişler bulunur.

DERECE YAZILIM HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
(Nisan 2009)